Мустақиллик, Тинчлик, Ҳамкорлик

Халқ сўзи

Газета 1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг газетаси

1 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА № 171 (422). 1992 йил

Сотувда эркин нархда

Она халқим, тўй муборак, бошингга ҳумо қўнсин,
Бу кутлуғ кун байрамларинг ибра сарвари бўлсин!

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ҚУТЛОВ

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Мустақиллигининг бир йиллигига бағишланган тантаналарда сўзлаган нутқи

Азиз ватандошлар!
Муҳтарам меҳмонлар!
Дўстлар!

Барчангизни улуғ ва муқаддас байрам — Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунининг бир йиллиги билан юрак-юрагимдан муборакбод этаман. Эрк байрами, озодлик шодиёнаси барчангизга қутлуғ бўлсин!

Бир йил олдин ўзбек халқи тинч йўл билан ўзининг азалий ҳуқуқига — ўз тақдирини ўзи белгилаб, ҳақиқий давлат қуриш бахтига эришди.

Бугун — халқимизнинг алоҳида ўрин тутадиган, минг-минг йиллик тарихида мўътабар мазмунга, буюк аҳамиятга эга бўлмиш байрам.

Мустақил давлат тузиш онларига етиб келганимиз, авваламбор, асрлар давомида буюк истиқлолнинг машаққатли йўлида халқимизнинг, унинг асл фарзандларининг тинимсиз олиб борган жонфидо курашлари натижаси бўлди.

Бугунги байрам аждодларимиз бўлмиш улуғ алломалар — Имом Бухорий, Ат-Термизий, Аҳмад Яссавий, Амир Темур, Алишер Навоий каби даҳо бобокалонларимиз руҳи қўллаб-қувватлагани, бизларга бахш этилган олижаноб туйғулар — руҳ озодлиги, қалб поклиги, иймон, чўнг ирода, мардлик, ватанпарварлик, миллату ватан учун фидойилик ва бошқа асл фазилатлар наслимизга, қон-қонимизга сингиб кетганининг исботидир.

Аминманки, буюк аждодларимизнинг руҳи-поки ҳозир ҳам тепамизда туриб, кўнгилларимизга холис ва эзгу ниятларини сочяпти, ғайратимизга ғайрат, умидимизга умид қўшяпти.

Азиз ватандошлар!

Истиқлол ҳеч қачон, ҳеч қайси замонда осонлик билан қўлга киритилмаган. Мустақилликнинг бир йили — катта йўлнинг бошланиши, холос. Ҳаётимизнинг ўзи, бошдан кечаётган воқеалар танланган йўлимиз, олдга қўйган мақсадларимиз тўғрилигини яққол тасдиқлаяпти.

Биз мустақил ўзбек давлатининг пойдеворини қурмоқдамиз. Минг қатла шукрки, тилимизни, динимизни, урф-одатларимизни, маънавий қадриятларимизни буткул йўқолиб кетиш хавфидан сақлаб, асраб-авайлаб, уларнинг азалий мазмуни ва қудратини тиклашга ўтдик.

Ер усти ва ости заҳираларимиз, авлод-аждодларимиз меҳнати билан яратилган иқтисодий, илмий-техникавий, маънавий бойликларимиз ва имкониятларимиз юртимиз аҳли фаровонлигига кафолат, жамиятимизнинг ижтимоий тараққиёт ва равнақига хизмат қилувчи замин бўлди.

Ўзбекистон ҳудуди, давлат чегаралари ва иқтисоди халқимиз куч-қудратига таянган ҳолда мустаҳкам ҳимояга олинди.

Давлат бошқарувининг ташқи ва ички сиёсатнинг, иқтисодиётимизнинг мустақил эркин давлатга муносиб таркибини, шаклини тузяпмиз. Аҳолимизни, кўп болали ва кам даромадли оилаларни, ночор-ногиронларни, фахрийларимизни, фарзандларимизни, янги тизим барпо этишда табиий ҳолда юзага чиқадиган қийинчиликлардан асраш чораларини кўряпмиз. Халқимиз таъминотини узлуксиз ташкил қилишни энг муҳим мақсадимиз, деб биламиз.

Биз янги жамият қурар эканмиз, бошқа давлатлар тараққиёти жараёнида тўпланган ва ўз шароитимизда татбиқ қилса бўладиган барча ижобий ва мақбул тажрибалардан фойдаланамиз. Бу ерда гап бирон-бир моделни — йўлни, ҳатто у ижобий натижа берган тақдирда ҳам, кўр-кўрона кўчириб олиш тўғрисида бораётгани йўқ.

Сиёсатимиз мақсади — Ўзбекистоннинг чинакам мустақилликка эришишдан иборат. У, авваламбор, юртимизнинг ўзига хос хусусиятларини, шарт-шароитини, аҳолининг миллий ва маданий анъаналарини ҳар томонлама ҳисобга олишга асосланади.

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат. Биз мустақил, демократик, ҳуқуқий жамият қуряпмиз. Ниятимиз инсонпарварлик, виждон эркинлиги қоидаларига асосланган, миллати, дин-эътиқодидан қатъи назар, фуқаро ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаб берадиган тизим қуришдир.

Давлатимиз олиб бораётган сиёсатнинг мазмуни шуки, юртимизда яшаётган барча миллат вакилларининг манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, уларнинг маданияти, тили, миллий урф-одатлари ва анъаналарини сақлаш ҳамда ривожлантиришга, уларнинг давлат тузилмалари ишида ва жамоат турмушида фаол қатнашишига кафолат берилади.

Биз мафкурабозликдан, бир дунёқарашнинг яккаҳокимлигидан қатъиян воз кечдик. Чинакам демократиянинг зарур ва қонуний таркиби сифатида кўппартиявийликни амалда шакллантиряпмиз.

Аммо айни вақтда, ҳокимиятни иғво-пўписа, зўравонлик билан ўзгартиришни мақсад қилиб қўйган, жумҳуриятимизнинг ҳудудий яхлитлиги ва хавсизлигига қарши чиқадиган, миллий ва диний адоват уруғини сепадиган, конституциявий тузимга, халқнинг маънавий негизларига тажовуз қиладиган кучлар ва ҳаракатларни қонундан ташқари деб ҳисоблаймиз ва уларнинг фаолиятини қонун талабига мослаш зарур деб ўйлаймиз.

Иқтисодий соҳада эса буйруқбозликка, ўта марказлаштирилган ва тақсимотчиликка асосланган тизимдан ва умуман ўша эски мафкурадан бутунлай халос бўлиш йўлидамиз.

Олий Кенгашда қабул қилинган қарорларга биноан, мулкчиликнинг барча кўринишлари — давлат мулки, ширкат мулки, хусусий мулк ва бошқа эгалик шаклларига ҳуқуқий тенглик берилди, бу тенглик қадам-бақадам қарор топмоқда.

Бозор иқтисодиётига ўтишга замин тайёрлаш, ташаббускорлик ва ишбилармонликни бутун чоралар билан ривожлантириш, тадбиркорликка эркинлик бериш, тажрибалар ва иқтисодий янгиликларни рағбатлантириш, тайёрга айёрлик кайфиятини батамом тугатиш, хорижий мамлакатлар, ишбилармонлар, банклар, иқтисодчилар билан тенг ҳуқуқли, ўзаро манфаатли алоқа боғлаш, уларнинг сармояларини халқ хўжалигимизга олиб келиш учун керакли шарт-шароит яратиб бериш — буларнинг барчаси республикамизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотнинг асосий мазмунини ташкил этади.

Татбиқ қилинаётган сиёсий ва иқтисодий дастурлар ҳаётимизга осонлик билан кираётгани йўқ, албатта. Буни ҳаммамиз, биринчи навбатда, Президент сифатида мен ўзим ҳам тан оламан.

Халқимиз бошдан кечираётган ҳозирги қийинчиликлар: турмуш даражаси пасайиши, қимматчилик, етишмовчилик, ҳуқуққа зид хатти-ҳаракатлар, тартиб-интизомнинг бўшашиши, авваламбор, собиқ Иттифоқнинг пароканда бўлиб кетгани асоратидир. Кўп йиллар давомида юртимизга беписандлик ва зўравонлик билан сиёсат ўтказиш натижасида иқтисодимизни, хўжаликларимизни қарамлик ҳолига, нуқул хомашё чиқарадиган ҳудуд ҳолига олиб келиб қўйилгани оқибатидир.

Кўп йиллар давомида ҳукмронлик қилган коммунистик ғоялар тазйиқидан халос бўлиш осонликча кўчмайди. Янги, адолатли жамият қуриш ҳам бир кунлик иш эмас, албатта. Буни ҳаммамиз яхши тушунамиз.

Энг муҳими — биз юртимизда, диёримизда миллатлараро тотувлик ва фуқаролар бирлиги заминида барқарор сиёсий-ижтимоий вазиятни барпо этдик. Собиқ Иттифоқнинг бир қанча давлатларида бўлаётган фожиали воқеаларга қиёслайдиган бўлсак, жаҳон аҳли ўзбек халқининг нақадар бағрикенг, танти ва саховатли халқ эканини ҳам бир марта кўрди.

Юртимиздаги барқарор вазият, халқимизнинг баланд руҳи, Ўзбекистон танлаган йўл бутун Ўрта Осиё ҳудуди учун ибрат йўли бўлиб келаётгани ва бу ҳолнинг буюк масъулиятини тўла ҳис этамиз.

Ўрта Осиё халқлари — ўзбек, қозоқ, туркман, қирғиз, тожик — биз барчамиз бир ота-онанинг фарзандларимиз. Ер-сувимизгина эмас, дину имонимиз бир, қувончу ташвишимиз, тарихимиз ва тақдиримиз бир.

Биз барчамиз — улуғвор дарахтмиз. Бу дарахтнинг замон шамол-бўронларидан эсон-омон қолиши бизнинг ўзаро жипс, якдил ва мустаҳкам бўлиб туришимизга боғлиқ. Биз рус, украин, беларус халқлари билан, бир вақтлар собиқ Иттифоқ таркибига кирган бошқа барча халқлар билан ҳам ҳамкорлик тарафдоримиз. Биз бутун дунё халқлари оиласида тенг ва бахтиёр яшашни истаймиз.

Бугун Ўзбекистон Республикаси — Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тенг ҳуқуқли аъзоси. Республикамиз кўпгина обрўли халқаро, давлатлараро ташкилотлар вз кенгашларга таклиф қилинди ва уларнинг ишида фаол қатнашяпти. Республикамизни 120 дан ортиқ мамлакат тан олди. Элликка яқин давлат билан дипломатия муносабатлари ўрнатдик. Бугун жаҳон сармоядорлари ҳам Ўзбекистоннинг ишончли ва кучли шерик эканига амин бўлдилар. Энг муҳими — дунё аҳли меҳнаткаш, ҳалол, ўз тупроғининг жонкуяр эгаси бўлган ўзбек халқини тан олди ва таниди.

Дарҳақиқат, Ўзбекистоннинг куч-қудрати манбаи — халқимизнинг умуминсоний қадриятларга содиқлиги, улуғ аждодларимиздан авлодларга ўтаётган маънавий меросининг кучлилигида, фуқароларимизнинг эл-юртга, она заминга битмас-туганмас меҳрида, миллий ғуруримизда.

Инсонпарварлик — ўзбек халқи миллий онгининг ўзак фазилатидир. Шафқатсизлик ва зўравонлик унинг табиатига ёт. Халқимиз минг-минг йиллик тарихи давомида кўп нарсаларни бошидан кечирди — маданият, илм-фан, ягона давлатчилик зафарлари нашъасини сурди, ўзаро низолар, бегоналар асорати аламини тортди, энг яхши ўғил-қизларидан жудо бўлди. Лекин тарихнинг ўйинлари ҳам, табиий офатлар ҳам халқимизнинг инсоний табиатига доғ туширолмади.

Ўзбек оиласида бугунги кунда яхшилик ва рўшнолик, болаларга меҳр, катталарга ҳурмат, ўзгалар қайғусига ҳамдардлик мужассамлангандир.

Бизнинг муштарак бурчимиз — ер юзини болаларимиз ва набираларимизга обод этиб, бахтиёр яшаш учун муносиб қилиб қолдиришдир. Оролнинг экологик ҳалокати жаҳон миқёсидаги фожиа деб ташвиш билан эътироф этилмоқда. Бу фожиани Ўзбекистон ва унинг қондош-қардош қўшнилари якка ҳолда даф этолмайдилар.

Бизнинг одамларимиз учун ватандан жудо бўлишдан оғирроқ изтироб йўқ. Ҳеч ким бу тупроқни ўз ихтиёри билан ташлаб кетган эмас. Биз Ватанни барчамиз учун умумий маскан дебгина эмас, балки барчамиз учун ягона қалб дея идрок этамиз.

Ана шунинг учун ҳам бугунги кунда олисда яшаётган, қатағон йилларида тазйиқ кўриб она юртдан жудо бўлган ватандошларимизнинг қисматини енгил қилиб: «Келинг ота юртимизга, шу муқаддас тупроқни, унинг нурли келажагини, қувончу ташвишларини сиз азизлар ҳам биз билан баҳам кўринг!» — деб мурожаат қилсак, жуда олижаноб, адолатли иш бўлур эди.

Оила шарафи ва насл-насаб билан фахрланиш ватанпарварлик туйғусига ҳамоҳангдир. Бу, энг аввало, оилавий анъаналарни авайлаб сақлаш ва бойитиш, ота-боболарнинг муборак номларига доғ туширмасликка интилиш, меҳнат ва билим билан насл-насаб нуфузини мустаҳкамлаш, одамларнинг ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлиш истагидир.

Азиз юртдошлар!

Мана шундай мўътабар байрам чоғида бир-биримизга кўнглимизни, бағримизни кенг очиб, қўлни-қўлга бериб, ғам-ғуссаларни, гина-қудуратларни унутиб, буюк аждодларимиз пандu-насиҳатларини эслаб, келажак авлоднинг — фарзандларимизнинг тақдирини кўзлаб аҳд қилайлик:

— Жонажон диёримиз, ватанимиз, заминимиз учун бутун борлиғимизни бағишлаймиз!

— Танлаган йўлимиздан қайтмаймиз!

— Истиқлолимиз учун бутун ҳаётимизни, тангримиз ато қилган олижаноб фазилатларимизни, фидойи меҳнатимизни аямаймиз!

Азиз дўстлар!

Нутқимнинг якунида муқаддас одатларимизни эслаб, ҳаммамизнинг юрагимизда бўлган тилагимизни айтсам:

Илоҳим юртимизга тинчлик-хотиржамлик, осойишталик, файзу барака ато қилсин, балою қазодан асрасин.

Фарзандларимизни, барча аҳли мўминни, фуқароларимизни бахтли-саодатли қилсин, эзгу ниятларига етказсин. Мустақиллигимизга қувват берсин, ёмон кўздан асрасин.

Ҳаммамиз бирликда, аҳилликда ўзлигимизни намоён этиб, ота-боболаримиз руҳини шод айлайлик.

Улуғ ва мўътабар ишларимизда олло таолонинг ўзи мададкор бўлғай!

Яшасин миллий мустақиллигимиз!

Яшасин Ўзбекистон истиқлоли!

БАХТЛИ БЎЛ, БОЛАЖОН!

Сен 1992 йилнинг биринчи сентябрида — ажойиб шодиёна бир кунда, Ўзбекистон Республикаси озод ва мустақил, деб эълон қилинган куннинг бир йиллиги байрами кунида туғилдинг.

Туғилган куninг қутлуғ бўлсин, эркатойим!

Ота-онанг, халқинг, ватанинг ҳамиша бахт-саодатинг учун, ёмон кунлар сенга соя ташламаслиги, қуёш беланчагида ўсиб-улғайиб янги асрни кутиб олишинг, юртингнинг асл фарзанди бўлиб етишишинг учун ғамхўрлик қилади.

Теваракда неки бор — бепоён она замин, унинг дарё ва водийлари, боғ ва далалари, қадим ва навқирон шаҳарлар, билимлар хазинаси, маънавиятимиз сарчашмалари, адабиёт ва санъат асарлари, оталар ва боболарнинг доно ўгитлари—бари сеники! Ватан бойликларини кўз қорачиғингдек сақла, камол топтир, Ўзбекистон шуҳратини жаҳон узра тарат!

Соғлом, гўзал, олижаноб бўлиб камолга ет. Ҳамиша ҳалол ва дилдор бўл, қийинчиликлардан чўчима, хайрли ишларни амалга ошир, дўстликнинг қудратини қадрла!

Ўзбекистон — ўз уйингни дил-дилингдан сев, қўшниларингни эъзозла, ҳар қандай кунда, ҳар қандай синовда халқинг билан бирга бўл!

Ҳаёт йўлларида сенга қувонч, омад, бахт тилайман!

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом ҚАРИМОВ.

ЯШАРИБ, ЯШНАЁТГАН ЎЗБЕКИСТОНИМ МЕНИНГ

Репортаж

ДОРИЛОМОН КУНЛАР КЕЛДИ, ШАФАҚЛАРИ ОЛ

ТОШКЕНТ. МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИ, 31 АВГУСТ.

Осмоннинг авзойи бузуқ, яккам-дуккам ёмғир томчилайди. Майдонда қушлар шундоққина одамнинг бошига тегиб кетгудай пастлаб учади. Худди улар ҳам Ўзбекистон Бош майдони бўйлаб таркаётган озодлик, мустақиллик нашъасидан тўйиб-тўйиб симиришга аҳд қилгандай.

Собиқ Ленин майдонининг бугунги кўрки, тароватини таърифларга сиғмайди. Ҳамма нарса юксак дид, олий маҳорат билан безатилган, жойлаштирилган. Майдон ўртасидаги саҳна атрофига ўрнатилган ўн минг кишилик жимжимадор суянчиқли ўриндиқлар, улар атрофидаги бетакрор миллий анъаналаримиз руҳида бунёд этилган савдо расталари, таомхоналар бир-бирига параллел осмонўпар қилиб тикилган иккита дор, кўнгилочар ўйингоҳлар ва бошқа бир қанча иншоотлар манзаралари Ўзбекистон руҳиятининг қадимий ва келажагини шундай уйғунлаштириб юборганки, кўрган одам «Воҳ!» деб юбормай иложи йўқ. Марказий пойдеворга ўрнатилган тилла рангли ер шаклидаги думалоқ шар, ундан бўртиб чиқиб турган Ўзбекистон харитаси бутун майдонни мунаввар қилиб, унга ўзгача ҳайбат, тароват бағишлаб туради. Хуллас, бош майдонга кириб келган одам қалбида Мустақил Ўзбекистоннинг беназир ва умидвор тавту салобатига йўлиқадики, қалблар беихтиёр энтикади, ғурурга тўлади.

Майдонда унда-бунда асосан миршаблар — тинчлик посбонлари айланиб юришибди. Гоҳ-гоҳ улар одамлардан: «Махсус ҳужжатингиз борми?», деб сўраб қўйишади.

Тўғри-да, мустақиллик шодиёналаримизни кўролмай, ич-этини еб ётган кимсалар йўқ деб ким айта олади. Халқда бир яхши мақол бор: «Ўзингга эҳтиёт бўл, қўшнингни ўғри тутма».

Курсант йигитлардан Умид Деҳқоновни суҳбатга тортамиз.

— Қаердансиз, йигит?

— Конибодомдан.

— Миллатингиз нима?

— Отам тожик, ўзим ўзбек. Владивостокда ўқир эдим, яқинда шу ерга кўчириб келдим.

— Шу кунларда қандай тилак билан яшаяпсиз?

— Ўқишни тезроқ битирсам-у, миллий гвардияда хизмат қилсам.

— Қайси миллий гвардияда?

— Ўзбекистонникида-да, ака. Яна қайсинда бўларди.

Умиджоннинг айтишича улар оилада беш ўғил экан. Ажаб эмаски, қолган укалари ҳам Умиджоннинг изидан бориб бешовлон янги тузилаётган миллий армиямизнинг довюрак хизматчиларига айланишса.

Дунёда шундай касб эгалари борки, ҳар қандай улуғ саройлар-у майдонлар уларнинг хизматларисиз кўримсиз, бефайз. Ким экан улар дейсизми? Фаррошлар. Ҳа, фаррошлик дунёда энг камтар ва камсуқум касб. Бироқ мустақиллик майдони фаррош Наталья хола Комилованинг заҳматларисиз бор кўрки, бор маҳорати билан намоён бўлаолмайди.

— Тўққиз йилдан буён шу майдонни супуриб-сидираман, — дейди Наталья хола соф ўзбек тилида. Миллатим ўрис бўлса ҳам ўзбекка турмушга чиқдим. Бешта фарзандим бор, 39 йилдан буён Ўзбекистонда яшайман. Эй, ўзбек бўлиб кетдим, болам. Биров мени ўрис демайди. Фарзандларимизнинг ҳаммасининг отини ўзбекча қўйганмиз.

— Набиралардан нечта хола?

— Жуда кўп, айланай, қайси бирини айтай... — Қайнота-қайноналарим бу кунларни кўрмай дунёдан кўз юмдилар. Тошкентликлар келин туширса ёки қиз узатса ўша ерда тошдай қотсин деб дуо қилишади. Ўзбекистон истиқлоли ҳам қайтиб кетмас бўлиб келган бўлсин. Ҳар тонг Мустақиллик майдонини супуриб-сидирар эканман, дилимда шу тилак.

Наталья холанинг беғубор тилаклари мустажоб бўлаверсин.

Соат 8.20. Бош майдон узра сузиб юрган булутлар қатлами ёрилиб, осмоннинг кайфияти ёриша бошлади. Ҳалигина бўғиқ-бўғиқ сайраётган қушлар овози ҳам қандайдир равонлашиб, равшанлашиб қолгандай.

Тошкент шаҳар умумий овқатланиш трестларининг ходимлари ҳам бугунги анжуманга ўтган йиллардаги байрамлардан фарқли ўлароқ ниҳоятда катта тайёргарлик билан келдилар. Бошқарма бошлиғи Маъмура Носирхўжаеванинг тушунтириши бўйича биргина Мустақиллик майдонида жойлашган ошхона ва савдо расталари безатилиши учун 3 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарф этилган. Шу куннинг ўзида бу ерда 16 тонна қандолат, 20 тонна ошпазлик маҳсулотлари дастурхонга тортилади. 31 август куни Талабалар шаҳарчасида 3,5 минг толиби илмга бепул ош тарқатиш режалаштирилган.

Шаҳардаги ошхоналар трестлари ўртасида павильонларни безатиш, пазандалик, хизмат кўрсатиш эстетикаси бўйича мусобақа эълон қилинибди.

— Биз нимаики имкониятимиз бўлса барчасини ишга солдик, — дейди ушбу бошқарма ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи Тамара Смирнова. Мен бошқармадан Юнусобод райони умумий овқатланиш трестига вакил қилинганман.

— Район ошпазлари Мустақил Республикамиз харитаси шаклида икки метрлик торт ясаб келишган. Унинг ижодкори уста қандолатчи Шарова экан. Торт рельефида Орол денгизи икки буюк дарё, барча вилоятлар, улардаги пахта майдонлари табиий бойликлар, ҳатто, Буюк Ипак йўли ҳам акс этган. Лол қоларлиси Орол денгизи ўлик, икки дарё тирик рангда ифода этилган. Қандай дейсизми? Денгиз қирғоғидаги қумда кемалар ботиб ётибди. Сув ҳаракатсиз. Амударё ва Сирдарё эса мавж уриб оқмоқда. Унда балиқлар сузиб юрибди.

— Мен яқинда шоир Абдулла Ориповнинг бир иборасини ўқиб қаттиқ таъсирландим, — дейди Мавлуда Носирхўжаева. У: «Олтин занжирда, олтин товоқда овқат егандан оч бўлсак ҳам озод бўлганимиз яхши», дейди. Мана биз ҳам озод бўлдик. Халқимизга ана шунга яраша хизмат кўрсатишимиз керак. Олтин товоқда овқат тортсак ҳам ярашаверадиган замонлар келди.

Соат 12.00. Осмон бутунлай чарақлаб, борлиқ Мустақиллик майдонининг ўзидай гуллаб-яшнаб кетди. Теварак-атроф тумонат одам.

«Баҳор» концерт залига жойлашган байрам штабида сўнгги якунловчи мажлис бошланди.

Байрам тантаналари бош режиссёри Рустам Ҳамидов барчани қутлуғ сана билан табриклар экан, ниҳоятда катта ишлар қилинганини, бироқ ҳали ҳотиржамликка берилишга эрта эканлигини таъкидлади.

Мажлисдан чиқиб, кўрганларимни қоғозга тушириш учун редакцияга шошар эканман, ўзбекнинг ҳассос ва дилкаш шоири Миртемир домланинг ушбу мисралари дилимдан кечди.

Боқ! Шарқнинг булутлар
босган уфқида
ўтлар ёнади...
Евузлар булғаган мажруҳ
кўксига шуъла ёғади...
Замонлар ухлаган узоқ
кунчиқар қўзғолиб қолди.
Кенг шарққа ғофиллик
сепган хўжалар
даҳшатга толди...
Йилларнинг жабрини тортган
бандалар
турган ўхшайди...

А. ТЎЙЧИЕВ.

Қадим Шошнинг байрамона ҳуснига тароват бағишлаб оқшом тушмоқда. Соат миллари олти рақами билан юз кўришгач, Мустақиллик майдонининг тўрт томонида курантларнинг залворли занги эшитилди. Байрам тантаналари бошланганидан хабардор этиб, карнай садолари таралади. Бу ҳаяжонли дамлар Ўзбекистон Республикаси тарихи зарварақаларига абадий муҳрланиб қолажак.

Ўзбекистон деб аталмиш юрт бугун жумлаи жаҳон кўз ўнгида ўз мустақиллигини байрам қилмоқда. Бош майдон узра қад кўтарган истиқлол рамзи — Ер курраси меҳварида навқирон Ўзбекистон давлатининг сарҳади яққол аксланиб, олам ичра янги бир олам — меҳнаткаш ва меҳрибон, танти ва меҳмондўст, болажон ўзбек халқининг мустақил — озод ватани пайдо бўлганидан дарак бериб турибди.

Бу онлар... кимлар етди, кимлар етмади. Кимлар бошин тикди дор оғочига, кимларнинг ёқаси қонга беланди, чидади аёзу тор қафасига. Мустақиллик, деди улар ўлар чоғда ҳам. Ўзлигимни беринг, деди Усмон —бағри қон, халқ тўлқиндир — унинг қудратига ишониб ўтди Чўлпон. Орият қурбони бўлди Кодирий... улар етмади тилакларига. Алҳол, халқига насиб қилди шундай кун!

Майдоннинг ўнг ёғидан сўл томонига «Улуғ ипак йўли» бўйлаб карвонлар қўнғироғини жаранглатганча аждодларимиз — Тўмарис, Спитамен, Абу Райҳон Беруний, Ибн Синою алп бобокалонларимиз Амир Темур ўз навкарлари билан, ўзбекнинг улуғлиги тимсоли Улуғбек ўз алломалари билан, шеърият султони Низомиддин Мир Алишер ғурур ила нор туяларда аҳли халқни буюк мустақиллик билан муборакбод этиб тавозе билан ўтадилар. Истиқлол туйғусидан қалби тошқин дарёга айланган халқ аждодларимизни қарсаклар билан олқишлайди.

...Байрам либосига бурканган майдон бўйлаб байроқдорлар саф-саф бўлиб ўтади. Мустақиллик нашъасини жужуқларимиз ҳам биздан кам туйишмайди. Уларнинг ранго-ранг либослари, ширин каломларида — табрик. Бошлари узра ҳур Ўзбекистоннинг ялови озод ҳилпирайди. Азим Тошкентнинг мактаб ва билим юртлари ўқувчию талабалари сархил матолардан гулгун шакллар ясаб, байрам тантанасига файз қўшиб турибдилар.

Бугун Тошкентнинг Бош майдонида Фарғонаю Хоразм, Бухорою Самарқанд, барча вилоятларнинг санъат усталари маҳоратларини намоён этиб, байрам руҳига руҳ бағишламоқда. Дорбозлар дор ўйнаб, ҳофизлар соз ростлаб, раққосалар хиром айлаб барчанинг дилини шод этмоқда.

...Майдон узра бир зум сокинлик таралади. Саҳнага мустақил Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов йўл олади. Меҳмонлар ва мезбонлар, халқ вакиллари юрт мустақиллигини мустаҳкамлаш учун ҳормай-толмай курашаётган йўлбошчини самимий олқишлайди.

Юртбошининг каломида эл ғами: «Мустақиллик, тинчлик, ҳамкорлик». Ислом Каримов бироз ҳаяжон, айни пайтда мағрур оҳангда асрлар оша мустақилликка нурга интилгандай интилиб келган жафокаш халқига қутлов нутқи сўзлаб, жумладан шундай деди:

—Биз барчамиз — улуғвор бир дарахтмиз. Бу дарахтнинг замон шамол--бўронларидан эсон-омон қолиши бизнинг ўзаро жипс, якдил ва мустаҳкам бўлиб туришимизга боғлиқ... Азиз юртдошлар! Мана шундай муътабар байрам чоғида бир-биримизга кўнглимизни, бағримизни, очиб қўлни-қўлга бериб, ғам-ғуссаларни, гина-қудратларни унутиб, аҳд қилайлик: жонажон диёримиз, ватанимиз заминимиз учун борлиғимизни бағишлаймиз!

...Осмонни гумбурлатиб мушаклар ёрилади, кўнгилларда завқ ва ғурур жўш уради. Байрам руҳи билан йўғрилган майдон узра мустақиллик фахрияси янграйди. Унинг кўнгилларни тўлқин-тўлқин мавжларга тўлдирувчи фараҳбахш садосини басталаган Рустам Абдуллаев ва матни муаллифи шоир Мирпўлат Мирзоларнинг кўнглига қўл соламиз: бахтиёрман, дейди бастакор, «Мустақиллик фахрияси» оҳангларига халқимизнинг дилидаги орзу-тилакларини, юрагининг зарбларини сингдиришга ҳаракат қилдим. — Менинг қалбим ҳам ғурурга тўлиб турибди бу дам, — дейди шоир. Бугунги байрамнинг ўзгача тароватти бор. Бугунги тантана мустақиллигимизнинг ҳақиқий ифодасидир...

Тун бўйи давом этган байрам тантаналари Мустақиллик майдони оша оммавий халқ сайлига айланиб кетди.

Ўктам МИРЗАЕР,
ЎзА мухбири.

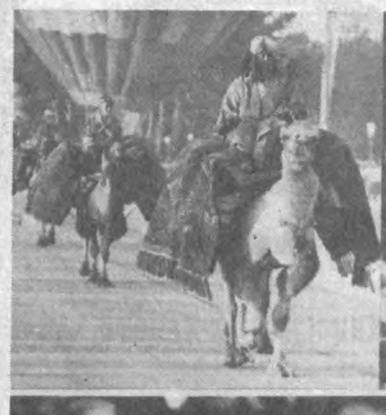

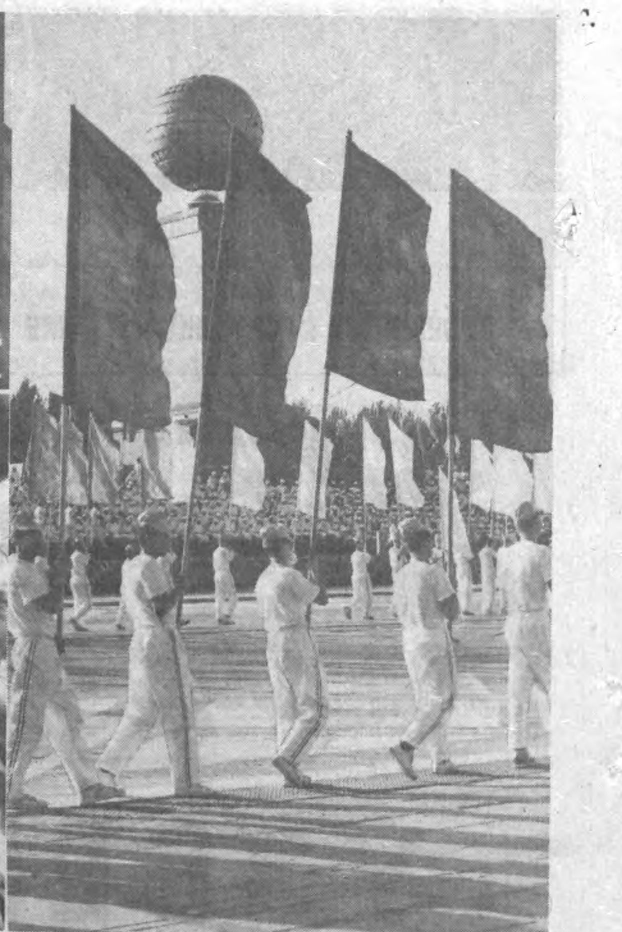

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Бирлашган Араб Амирликларининг халқи ва ҳукумати, шу жумладан мен ҳам мамлакатингизнинг мустақиллик куни бир йиллиги муносабати билан энг яхши табриклар ва самимий қутловлар йўллаймиз. Сиз, жаноби олийларига бахт-саодат ва дўст Ўзбекистон халқига бундан буён тараққиёт тилаймиз. Доимий мададкорлигим изҳорини қабул этгайсиз.

Зайёд бин Султон ал Маҳайян,
Бирлашга араб амирликларининг президенти

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мамлакатингиз мустақиллиги кунининг бир йиллиги муносабати билан сиз, жаноби олийларига самимий қутлов йўллаш менга мамнуният бахш этади. Сиз, жаноби олийларига сиҳат-саломатлик ва дўст Ўзбекистон халқига эсон-омонлик тилайман.

Мақсум бин Рашид ал Мақсум,
Бирлашган араб амирликлари вице-президенти ва бош вазири.

ТЕЛЕФОНОГРАММА

Ҳурматли Ислом ака!

Сизни, Сиз орқали жонажон ўзбек халқини Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг бир йиллиги байрами билан чин дилдан муборакбод этамиз!

Мустақил Ўзбекистон Республикаси гуллаб-яшнайверсин!

Америкалик ўзбек шоири Эргаш УЧҚУН,

Америкада меҳмон бўлиб турган ўзбек шоири Муҳаммад АЛИ,

Турк олими Ўрхон ТЎЙЛАМЕС.

АҚШ, Нью Жерси шаҳри, 1992 йил 30 август, якшанба.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Давлатингиз учун шонли сана — Мустақиллик куни байрами билан сизни ва дўст Ўзбекистон фуқароларини астойдил қувонч билан самимий табриклайман. Қирғизистонда демократия, иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий турмушни янгилаш, фуқаролар тинчлиги ва миллатлараро тотувлик асосида ўз давлатини барпо этаётган мустақил Ўзбекистонга алоҳида меҳр-муҳаббат билан қарайдилар. Қирғизистон билан Ўзбекистон кўп йиллик дўстлик ва яқин ҳамкорлик ришталари орқали боғланганлар ва шу ришталарни келгусида ҳам ривожлантириб, мустаҳкамлайверамиз. Дўст Ўзбекистонга, унинг халқига тинчлик, равнақ, бахт-саодат ва эсон-омонлик тилайман.

Самимий ҳурмат билан
Қирғизистон Республикаси
Президенти Аскар АҚАЕВ

1992 ЙИЛ ОХИРЛАРИДА МДҲ РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ ШАҲАРЛАРИДА ДАВЛАТ ВА КООПЕРАТИВ САВДОСИДАГИ ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ НАРХЛАРИ ДАРАЖАСИ ТУҒРИСИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИСТИҚБОЛНИ БЕЛГИЛАШ ВА СТАТИСТИКА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ АХБОРОТИ

(сўм ҳисобида)

	Ўлчов бирлиги	Тошкент	Москва	Санкт-Петербург	Минск
Озиқ-овқат маҳсулоти:					
Мол гўшти (1 тоифа)	кг	60—00	85—00	90—00	52—00
Қўй гўшти (1 тоифа)	кг	60—00	90—00	100—00xx)	80—00
Пиширилган колбаса	кг	80—00	150—00	120—00	60—00
Сариёғ	кг	130—00	190—00	190—00	120—00
Ўсимлик ёғи	кг	10—00	46—00	62—00	72—00
Пастеризация қилинган сут	литр	4—00	12—00	11—00	6—00
Қаймоқ	кг	50—00	70—00	60—00	34—00
Творог	кг	37—00	53—00	40—00	18—00
Тухум	ўнта	25—00	25—00	31—00	26—00
Қанд-шакар	кг	15—00	65—00	71—00	42—00
Чой	кг	80—00	310—00	230—00	240—00
Биринчи нав ун	кг	6—00	13—40x)	25—00x)	16—00
Биринчи нав буғдой нон	кг	5—00	13—00	16—00	9—00
Макарон, вермишель, рожки	кг	9—00	—	35—00	22—00
Гуруч	кг	15—00	43—00	37—00	54—00
Ароқ	0,5 л	98—00	121—00	155—00	100—00
Ош тузи ва «Экстра»	кг	2—90	38—00	4—50	8—00
Картошка	кг	6—00	20—00	26—00	29—00
Пиёз	кг	4—50	20—00	23—00	20—00
Помидор	кг	4—00	—	35—00	39—00
Янги карам	кг	2—50	14—00	17—00	19—00
Бодринг	кг	7—00	—	22—00	21—00

х) олий нав
хх) чўчқа гўшти

(сўм ҳисобида)

	Ўлчов бирлиги	Олмаота	Бишкек	Душанбе	Киев
Озиқ-овқат маҳсулоти:					
Мол гўшти (1 тоифа)	кг	99—00	—	—	100—00
Қўй гўшти (1 тоифа)	кг	87—00	61—00	—	—
Пиширилган колбаса	кг	155—00	65—00	98—00	—
Сариёғ	кг	219—00	165—00	160—00	200—00
Ўсимлик ёғи	кг	87—00	71—00	50—00	22—00
Пастеризация қилинган сут	литр	13—00	2—50	5—50	13—00
Қаймоқ	кг	74—00	52—00	60—00	—
Творог	кг	53—00	28—00	30—00	
Тухум	ўнта	22—00	18—00	32—00	—
Қан-шакар	кг	60—00	66—00	72—00	70—00
Чой	кг	172—00	—		350—00
Биринчи нав ун	кг	—	—		50—00
Биринчи нав буғдой нон	кг	3—00	—		9—00
Макарон, вермишель, рожки	кг	35—00	30—00	17—00	88—00
Гуруч	кг	11—00	35—00	25—00	
Ароқ	0,5 л	121—00	—	97—00	
Ош тузи ва «Экстра»	кг	6—00	3—00	8—00	
Картошка	кг	16—00	9—00	10—00	22—00
Пиёз	кг	16—00	7—00	—	23—00
Помидор	кг	10—00	4—00	7—00	19—00
Янги карам	кг	5—00	5—00	—	18—00
Бодринг	кг	18—00	8—00	7—00	—

1992 ЙИЛ АВГУСТ ОЙИ ОХИРЛАРИДА МДҲ АЙРИМ РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ БОЗОРЛАРИДАГИ НАРХ-НАВО ДАРАЖАСИ ҲАҚИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИСТИҚБОЛНИ БЕЛГИЛАШ ВА СТАТИСТИКА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ АХБОРОТИ

(бир килограммига сўм ҳисобида)

	Тошкент	Москва	Санк-Петербург	Минск
Мол гўшти	85—00	320—00	220—00	150—00*
Қўй гўшти	120—00	355—00*	265—00	140—00
Тухум (ўн донасига)	30—00	43—00	44—00	25—00
Сариёғ	—	276—00	300—00	180—00
Қаймоқ	100—00	140—00	180—00	100—00
Картошка	10—00	32—00	30—00	18—00
Янги карам	11—00	40—00	28—00	22—00
Пиёз	5—00	42—00	32—00	18—00

(бир килограммига сўм ҳисобида)

	Олмаота	Бишкек	Ашгабат	Киев
Мол гўшти	100—00	85—00	110—00	300—350
Қўй гўшти	105—00	95—00	100—00	250—00*
Тухум (ўн донасига)	25—00	—	30—00	—
Сариёғ	230—00	180—00	—	—
Қаймоқ	200—00	110—00	—	—
Картошка	16—00	10—00	15—00	30
Янги карам	8—00	10—00	15—00	30
Пиёз	12—00	7—00	12—00	50

* чўчқа гўшти

ЖОН ФИДО ҚИЛСА АРЗИР, ЖАННАТ МАКОНИМ МЕНИНГ

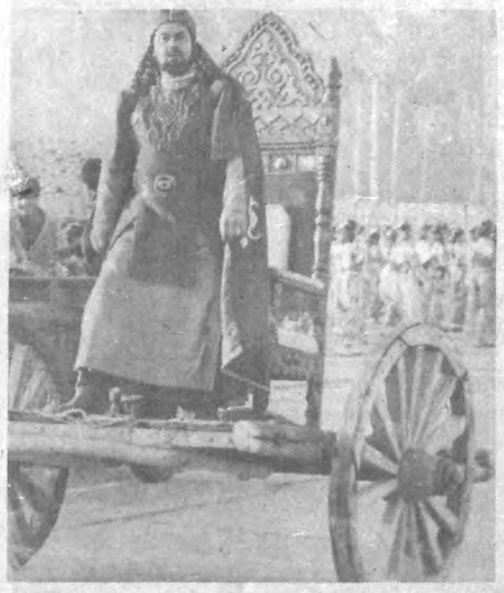

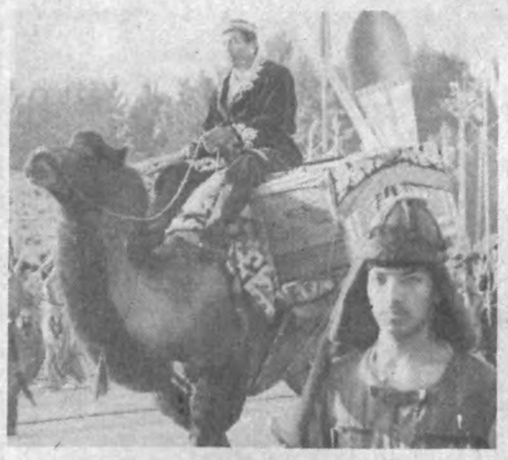

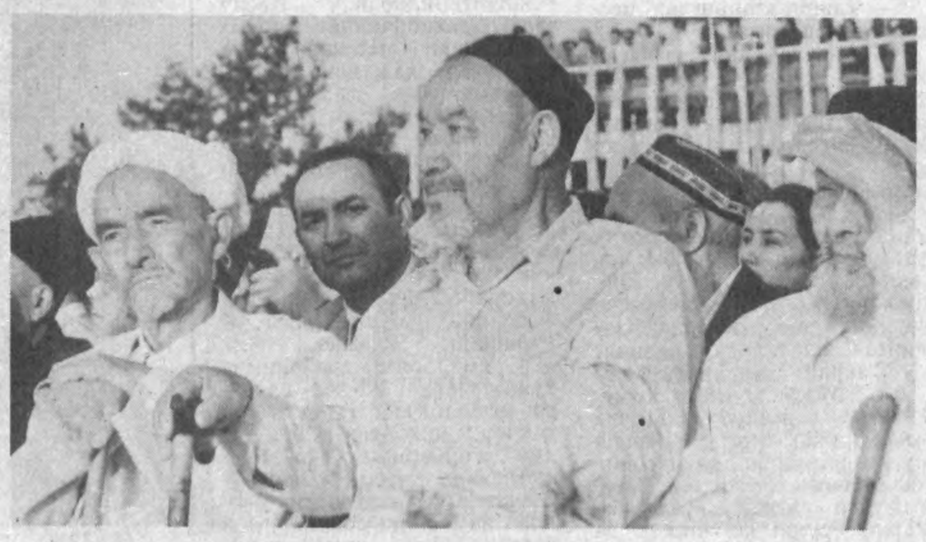

ИСТИҚЛОЛНИНГ ИҚТИСОДИЙ ТАМАЛИ

ЁКИ РЕСПУБЛИКА САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИНИНГ БИР ЙИЛЛИК ТАРАҚҚИЁТИГА НАЗАР

«Ўзбекистон Республикаси иқтисодий «гиёҳванд», марказнинг ёрдамисиз яшай олмайди». Атиги бир йил аввал бундай гап-сўзларни ноғора қилиб чалган кимсалар бугун тилини тишлаб қолишди. Начора, ит ҳуради, карвон ўтаверади.

Ўша паллада, холисона айтганда, улар бир жиҳатдан ҳақ эдилар. Етмиш тўрт йил мобайнида Ўзбекистон собиқ Иттифоқ қўлига қарам бўлиб келди. «Пахта бўлса бас, қолган нарсаларни республикага мамлакат етказиб беради», — дейишарди Московдаги «раҳнамолар»имиз бизни ишонтириб. У парчаланиб кетгач, тармоқлараро алоқалар бузилди, хом ашё, эҳтиёт қисмлар ва ярим фабрикатлар таъминотидаги узилишлар оқибатида юзлаб корхоналар ҳатто ўз ишларини тўхтатиб қўйиш даражасигача етди. Нарх-навонинг осмон қадар кўтарилиши эса дард устига чипқон бўлди. Бундай ғоят оғир вазиятда йигирма бир миллионли халқни боқиш, унинг эҳтиёжларини қондириш, албатта, мушкул вазифа эди. Бироқ Президент, ҳукумат раҳбарияти турмуш мантиқи, энг камбағал табақаларнинг яшаш шароитини енгиллаштириш хоҳиш-истагидан келиб чиқиб, юзага келган аҳволни ўнглаш мақсадида қатор чора-тадбирларни амалга оширдилар. Биз шулардан иккитаси ҳақида тўхталмоқчимиз.

Биринчиси — кичик корхоналар барпо этиш. Маълумки, халқ истеъмол молларининг 62 фоизи республикага четдан келтириларди. Бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан, айниқса, сўнгги пайтда иқтисодий робиталарнинг узилиши туфайли аҳолининг кайфиятини, унинг турмуш даражасини белгилайдиган, мустақиллигимизни мустаҳкамлайдиган ана шу сиёсий масалада талайгина қийинчиликлар пайдо бўлди. Бунинг ечими эса, аввало, бозорни товарлар билан тўлдиришга кўп жиҳатдан боғлиқ эди. Шу ниятда кичик корхоналар очишга, ҳамма музофотларда ишбилармонларни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш, уларга амалий ёрдам беришга қарор қилинди. «Асосий умид улардан, чунки мустақил Ўзбекистоннинг келажагини шулар белгилайдилар», — деб таъкидлади Ислом Каримов.

ИЗОҲ: Агар Ўзбекистон аҳолисининг деярли ярми ишламаслиги, республикада ҳар ишловчига 6 боқиманда тўғри келиши ҳисобга олинса, кичик корхоналар аҳамияти янада ойдинлашади. Негаки, улар нафақат иқтисодиётни тезлик билан тиклаш, балки қўшимча иш жойларини яратиш, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини беради. Устига устак, собиқ СССРда бўлгани каби жумҳуриятимизда ҳам узоқ йиллар давомида фақат йирик комбинатлар бунёд этишга алоҳида эътибор қаратилди. Дунёдаги барча ривожланган мамлакатлар тажрибаси эса бу усулни — «гигант»чиликни инкор қилади. Масалан, АҚШда 18 миллионта кичик корхона мавжуд бўлиб, саноат ишлаб чиқаришининг 48 фоизи шулар чекига тушмоқда. Бу кўрсаткич Японияда 51 фоизга, Францияда 45, ГФРда 25 фоизга тенг. Қолаверса, Ўрта Осиё халқлари қадим-қадимдан ҳунармандчилик, савдо-тижорат соҳасида донг таратган. Хармен Вамбери «Бухоро ёҳуд Мовароуннаҳр тарихи» асарида бундай деб ёзади: «Темурнинг амри билан Дамашқнинг энг моҳир тўқувчилари, Халабнинг машҳур пахта йигирувчи фабрикалари, Анқаранинг мовут корхоналари, Туркия ҳамда Гуржистоннинг заргарлари, хуллас, саноатда қанча моҳир ишчилар бор бўлса, ҳаммаси Самарқандга кўчдилар... Хусусан, бунда икки савдо яхши тараққий этиб, катта аҳамиятга молик эди. Бу ерга Ҳиндистондан жуда кўплаб атторлик ва бўёқ тижорати карвонлари келиб турарди. Хитой бу ерга ипак газламалар, чинни косалар, қадаҳлар, мушк, қимматбаҳо тошлар юборарди». Инқилобга қадар, ҳатто 30-йилларда ҳам юртимизда тадбиркорлару ташаббускорлар кўп бўлган. Советлар замонига келиб, уларнинг бариси ўғрию муттаҳам, қаллобу фирибгар номини олди. Одамларга бошпана қуриб беришдек савоб иш билан машғул устанинг пойтешаси синдирилди, доривор ўтлардан беморлар дардига малҳам топаётган табиб жиноятчига чиқарилди. Пешона тери эвазига кун кўрсада, эл хизматига бел боғлаган бошқа ҳунармандлару косиблар, боғбонлару новвойларнинг ҳам ризқ-насибаси қирқилди. Жамоалаштириш сиёсати деҳқонни заминдан маҳрум қилди. Хусусий ер ва корхона эгалари бадном этилди. Шу тариқа истеъмолчилар — ишламасдан тишлайдиганлар сони тобора кўпая борди. Қашшоқлик аслида шундан келиб чиқмаяптимикин?

1991 йилнинг июнь ойида Тошкентда бўлиб ўтган ишбилармонлар учрашуви кичик корхоналарни ривожлантиришда муҳим туртки вазифасини ўтади. У, таъбир жоиз бўлса, ишбилармонлару тадбиркорларнинг қўлидаги кишанларни ечиб юборди. Ҳозирги кунда республикамизда 6.500 тадан кўпроқ ёрдамчи корхона фаолият кўрсатмоқда. Уларда 60 минг нафардан зиёд киши меҳнат қилаяпти. Шуниси қувончлики, ана шу ишлаб чиқариш бўлинмаларида тайёрланаётган маҳсулотнинг деярли ярмини халқ истеъмол моллари ташкил этади. Олинган фойданинг кўп қисми қишлоқ аҳолисининг ижтимоий эҳтиёжларига, болалар муассасаларига, фахрийлар ва ногиронларга кўмак беришга, асосий ва ёрдамчи соҳани такомиллаштиришга сарфланаётир.

Кичик корхоналар нафи қанчалик сезиларли бўлмасин, Ўзбекистон ўз маҳсулоти билан жаҳонга чиқмас экан, халқ турмушини яхшилаб бўлмаслигини ҳаётнинг ўзи исботлади. Бунинг учун чет эл давлатлари билан ҳамкорлик ва алоқаларни янги босқичга кўтарган ҳолда илғор технологиялар асосида ишлайдиган қўшма корхоналар барпо этиш лозим эди. Шундай қилинганда биз аҳолини юқори сифатли буюмлар билан таъминлабгина қолмасдан, дунё бозорида рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришга ўтамиз. Ҳукумат режалаштирган иккинчи тадбир айни шу мақсадни кўзда тутарди.

Айтиш мумкинки, ўтган муддат мобайнида бу йўналишда ҳам анча-мунча ишлар рўёбга чиқарилди. Агар бултур республикада қўшма корхоналар атиги 40 та бўлган бўлса, жорий йилда уларнинг сони 350 тадан ошди. Айримларида ҳозирнинг ўзидаёқ нафақат Ўзбекистонда, балки ер юзида кўз-кўз қилишга арзийдиган, ҳатто фахрланса бўладиган маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Бухоро ип-газламалари, Наманган тикув корхонасида Канаданинг «Мистер Гуд бай» фирмаси билан ҳамкорликда тайёрланган эркаклар кўйлаклари, Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикасининг маҳсулотлари, Сирдарё вилоятининг Оқолтин районида ташкил этилган Ўзбекистон — Италия «Каррера» қўшма корхонасининг жинси шимлари бунинг ёрқин далили. Янги қурилишлар қаторида Тўйтепа (Тошкент вилояти) калава фабрикаси, Олтинкўл (Андижон вилояти) трикотаж газлама фабрикаси, Бухоро вилоятининг Ромитан ва Жондор районларидаги йигирув корхоналарини тилга олиб ўтиш мумкин. Булардан ташқари, АҚШ ишбилармонлари доираси вакиллари билан келишилган аҳдлашувга биноан Жиззахда аёллар устки кийими тикиладиган қўшма корхона ва Туркия тадбиркорлари ҳамкорлигида қанд заводи барпо этилади. Сирдарё вилоятида хитойликлар кўмагида шоли похолидан қоғоз ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Тошкентда Ўзбекистон — Италия қўшма корхонаси йилига 5 миллион метр жинси газлама тайёрлашни йўлга қўяди. Куни кеча эса республика пойтахтида Жанубий Кореянинг «ДЭУ» корпорацияси вице-президенти Ян Нам Ванг билан Ўзбекистон давлат автомобиль ва қишлоқ хўжалиги концерни раиси А. Юсупов Асака шаҳрида автомобиль заводи қуриш тўғрисидаги битимга имзо чекдилар. Шунга кўра, бу қўшма корхонада 1993 йилнинг декабридан бошлаб енгил ва юк машиналари, микроавтобус ва фургонлар ишлаб чиқарила бошлайди.

— Буларнинг бариси мустақиллик шарофати, — дейди Андижон ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Абдуғаффор Аҳмадалиев. — Ўтган йили корхонамиз томоғигача қадар қарзга ботганди. Англия, Покистон, Ҳиндистон сингари ўнлаб мамлакатлар билан алоқалар йўлга қўйилгач, миллионларга эга бўлдик. Ҳозир эришганимиз ўзимизники, яратганимиз халқники бўлаётир.

Жаҳондаги илғор олти мамлакатда фаолият кўрсатувчи Туркиянинг йирик компанияларидан бири — «Язекс инкорпорейтед»нинг вице-президенти жаноб Нафи Аҳмед Юрекли эса республика саноатида қўлга киритилаётган ютуқлар боисини бундай ифодалайди:

— Компаниямиз МДҲ мамлакатларида ишлаётганига икки йилдан ошди. Бу даврдаги фаолиятимиз таҳлилидан, қуйидагича хулоса чиқардик: Ўзбекистон Республикаси Ҳамдўстлик давлатлари ичида ҳукумат томонидан сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий ҳаётда барқарорлик таъминланаётган ягона мамлакат. Бу ерда энг зўр лойиҳаларни тўла ишонч билан рўёбга чиқариш, иккиланмай ўзаро фойдали ишларни амалга ошириш мумкин.

Бу эътирофга изоҳнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман. Фақат шуни таъкидлаш керакки, ана шу омиллар сабабли бизнинг чет давлатлар билан, хорижий банклар, халқаро иқтисодий ва молиявий ташкилотлар билан ҳамкорликлару алоқаларимиз янги босқичга кўтарилмоқда. Чет эл сармоядорлари томонидан ажратилган қарзга керакли моллар, егулик, дори-дармонлар харид қилиб, қолган катта қисмига энг илғор технологиялар келтирамиз. Ўшанда истиқлолнинг иқтисодий тамали янада мустаҳкам бўлғай.

Икром ЎТБОСАРОВ

Азим СУЮН

ИСТИҚЛОЛ ҲАҚҚИ

I

«Эй: Аллоҳнинг Расули!»
Сўрдилар пайғамбардан,
«Мазлумга бор тасалли
Ва мумкин ҳар дам ёрдам.
Биздан золимга аммо
Қандай имдод бўлғуси?
Не қилсак унинг, илло,
Кўнгли, қўнжи тўлғуси?»
Пайғамбаримиз деди:
«Барингиз умматимсиз,
Лекин зулм соҳибин
Қўлларидан тутингиз!»
Ўтди йиллар, асрлар,
Муҳаммад сўзи вожиб,
Қалқди мазлум насллар—
Саркаш ўзбек авлоди!
Ақллар чироғи-ла
Беркилди зулм йўли.
Расулиллоҳ ёди-ла
Тутилди золим қўли!
Энди, майли, эй, халқим,
Қулоқ осма сўзимга,
Аммо Истиқлол ҳаққи
Боғлиқ фақат ўзингга!!!

II

Элнинг ҳаётида байрам мўл, аммо,
Мен кўп ҳам улардан шодланмас эдим.
Гапим кимларгадир эришдир, илло,
Не қилай, дил сўзин аслини дедим.
Бу гал бошим узра булутлар йитган,
Уларни ҳайдаган эрк шамоллари.
Булоқларим кўзи очилиб кетган,
Ҳилпираб ўйнайди отим ёллари.
Йўқ, олов тутунсиз бўлмас, албатта,
Эҳтимол, уйимда кемтикдир ноним,
Чидаб яшагандан зулм, итоатга,
Озодлик йўлида фидо бу жоним.
Лаҳзаю балаҳза, соат-басоат.
Тақдирим ўзгарар, кунларим сарбаст.
Элим этагини тўлдирар ҳаёт,
Дарёдан ариқдай ажралмасам, бас.
Бир дарахтни кессанг ҳолинга қараб,
Ўнини экмоқлик вожиб бу фурсат.
Отаси душман от бермас (не ажаб?!),
Ватан эртасига синов, шафоат.
Гапимдан бурилиб кетдим чамаси,
Халқим, Байрам қутлуғ, демоқчи эдим.
Дунёда жамики байрамлар ичи,
Бу айём энг улуғ, демоқчи эдим.

ТОКИОДАН КЕЛГАН СОВРИН

Хоразмлик рассом Соли Қодировнинг асарига Токиода ҳар йили ўтказиладиган халқаро бадиий танловнинг медали берилди. Унинг Иупсм миниатюралари анъаналарига асосланиб чизган «Яширинча бўса» асари турли мамлакатлардан келтирилиб, Токиода намойиш этилган ўнлаб асарлар орасида энг яхшиси деб топилди.

Бу С. Қодиров асарларига берилган биринчи мукофот эмас. Унинг Лондондаги «Замона» бадиий галереясида намойиш этилган «Хоразмлик аёл» ҳайкалчаси махсус соврин билан тақдирланган эди.

СЎЗ БАЙРАМ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Тўлан ҚЎЗИБОЕВ, «Табассум» радиожурнали ҳажвиёт бўлими бошлиғи:

— Мустақиллик нима берди, деб сўрайсизми? Менимча, мустақиллик мустақиллик берди. Қаҳқаҳамиз, кулгумиз мустақил бўлди. Кеча рамканинг ичида кулар эдик. Нега бундай деяпман? Бир пайтлар Охунжон қизиққа обком ходимларидан бири рамкадан чиқиб кетаяпсиз, деб огоҳлантирибди. Охунжон қизиқ эртасига саҳнага кичкинагина рамкача кўтариб чиқибди-да, уни юзига тутиб: «Ана энди рамкадан чиқмаймиз», деб заҳарханда қилган экан. Бугун шукрки рамкага ҳожат йўқ.

Қаюм ПЎЛАТОВ, Тошкент шаҳри. Собиқ паровоз машинисти, пенсионер:

— Эр-хотин каллаи саҳарлаб бу ерда нима қилиб юрибди, деб ўйларсиз? Воҳ, бола-ма, шу кунларга етказганига хурсанд бўлганимиздан уйда ўтиролмадик. Ўн бир болам, эллик невара тўрт эварам бор. Фарзандларимнинг ҳаммаси уйлик-жойлик. Камимиз йўқ. Фақат эрк йўқ эди, болам. Бу кунларга етмай не-не зўр одамларимиз ўтиб кетмади. Биз ҳам келинойингиз билан мустақиллик кунларини кўрмай ўлиб кетамизми, деб ўйлардик. Шукурки, худо шу дамлардан бизларни мосуво қилмаган экан.

Ҳосият МУҲАММАДИЕВА, Самарқанд вилояти Ургут райони Шароф Рашидов номли жамоа хўжалиги тамакикори:

— Икки кам элликка кирдим. Тўққиз болам бор. Умримнинг ярмидан кўпи тутқунликда ўтди, десам ҳам бўлади. Ичимда наҳотки болаларим ҳам мен сингари эрксизликда дунёдан ўтиб кетса, деб ич-ичимдан эзилардим. Худога шукр, фарзандларим пешонасига озодлик ёзилган экан.

Рўзимбой ОЛЛОЁРОВ, Хоразм вилояти Ҳазорасп туманидаги «Обод» жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси:

— Жонажон Ўзбекистонимизнинг барча меҳнаткашлари қатори хоразмликлар, шу жумладан, хўжалигимиз пахтакорларию сабзавоткорлари, боғбонларию пиллакорлари ҳам миллий Мустақилликнинг бир йиллигига муносиб туҳфа ҳозирладилар. Пилла тайёрлаш ва давлатга сотиш режаси зиёди билан уддаланди. Ҳар қачонгидан мўл сабзавот ва мева етиштирилди. Далалардаги пахта ҳосили эса ҳаммани қувонтирмоқда.

Мен бугун ана шу фидокор халқимнинг вакили сифатида байрам тантаналарида қатнашаётганимдан беҳад хурсандман. Тўй тўйдек ўтмоқда. Илоҳо, шундай шодиёна кунларимиз абадий бўлсин!

Азамат ЗАМОНОВ, Бухоро вилояти Фармация ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори:

— Мустақиллигимизни мустаҳкамлаш учун нима қилиш керак? Бунинг учун ҳар биримиз ўз жойимизда ҳалол-покиза, тартиб-интизом билан астойдил меҳнат қилишимиз лозим. Тартиб-интизом, покизалик, ҳалоллик бор жойда қут бор, барака бор, файзиёблик бор. Илойим юртимиз тинч бўлсин, халқимиз бой бўлсин. Ўзбекистон иккиуч йил ичида дунёда энг бой ва бақувват давлатлар қаторига қўшилишига шубҳам йўқ.

Салом ХУРРАМОВ, Қашқадарё вилояти Яккабоғ райони Ульянов номли жамоа хўжалигида истиқомат қилади:

— Пенсиядаман. Тракторчи эдим. Урушга бордим. Украинани озод қилишда қатнашдим. Биз ўшанда ватанни озод қилаяпмиз, деб ўйлаган эканмиз. Афсуски... Ватан энди озод бўлди. Мана бу одамларнинг юзидаги шоду хуррамликни қаранг! Бу Мустақиллик нашъаси. Бу нашъани ўз кўзи билан кўрсин, деб набираларимни етаклаб Тошкентга келдим. Илойим, мана шу жужуқлар озодлиги абадий бўлсин. Биз ҳам қариб-қартайганда кўрган мустақилликнинг камолини кўриб узоқ йиллар яшайлик.

ХИТОЙ ШАКАРИ

«НАВОИАЗОТ» бирлашмаси ишчилари бир килограмми 20 сўм турадиган хитой шакарини ола бошладилар. Кимёгарлар хитойликларга мўл-кўл селитра етказиб бериб, ўрнига шакар олишди.

Ҳозирча завод мўриларидан чиқиб турадиган тутундан бошқа ҳамма нарсани четга чиқариш имкони бор.

М. МАРДИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЯНА БИР ҚЎШМА КОРХОНА

Самарқандда Ўзбек-Америка қўшма корхонаси — «Самарқанд» корпорациясининг савдо дўкони очилди. Бу ерда эркаклар, аёллар ва болалар кийим-кечаги, кундалик эҳтиёж молларини харид қилиш мумкин.

— Савдо дўконимизнинг бошқа шу турдаги магазинлардан фарқи шундаки, — дейди унинг директори Ю. Илёсов, — биздаги маҳсулотлар 15-20 фоиз арзон сотилади.

Корпорациянинг муассислари вилоят пахта саноати бирлашмаси, «Самарқанд» савдо-ишлаб чиқариш концерни ва Америка фирмаларидан биридир. Унинг вазифаси вилоятда етиштирилаётган пахта толасининг асосий қисмини шу ернинг ўзида қайта ишлаш ва ундан турли хил кийим-кечак тайёрлашни йўлга қўйишдир. Шу мақсадда корпорация Самарқандда устки кийим тикадиган корхона қурилишини режалаштирмоқда.

М. МУҚИМОВ.

Tabani GROUP OF COMPANIES

Покистон | Ўзбекистон

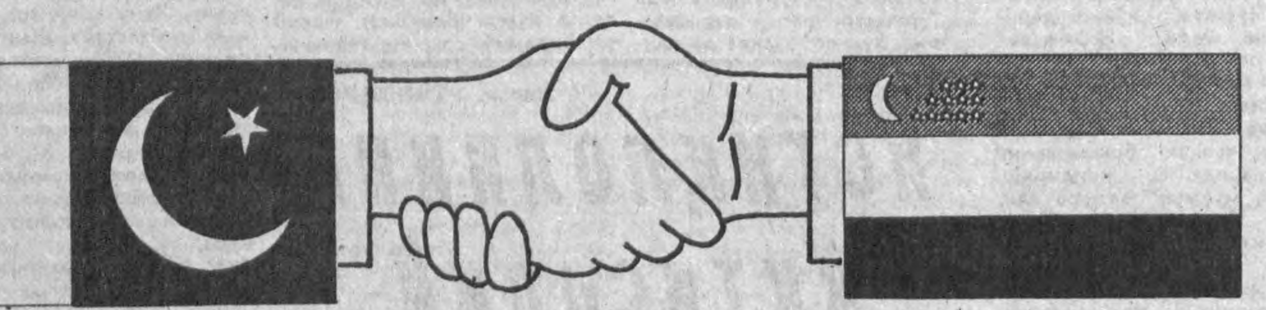

ТАБАНИ ФИРМАСИ

«Табани груп оф компаниз» фирмаси мустақил Ўзбекистон Республикаси президенти жаноб Ислом Каримовни, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раиси жаноб Шавкат Йўлдошевни ва улар номида бутун ўзбек халқини Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг бир йиллиги билан табриклайди.

Бу нурли байрам буюк Бобур ва Темурларнинг табаррук, қадимий ерида яшаётган халқнинг мустақиллик ҳамда янгиланишга бўлган интилишининг рамзидир.

Биз жаноб Ислом Каримовни Покистонга қилган биринчи сафари билан ҳам табриклаймиз. Мустақил Ўзбекистон вакилларининг Покистон мустақиллиги куни байрам қилинаётган бир пайтда мамлакатимизга келиши икки дўстона халқ алоқаларининг ёрқин саҳифасига муҳрланди.

Ўзбекистон ва Покистоннинг мустақиллиги, демократия ва озодлик йўли гуллаб яшнасин ҳамда тараққий этсин!

ТАБАНИ КОРПОРЕЙШН ЎРТА ОСИЁ БЎЛИМИ.
700100, ТОШКЕНТ, МИРОБОД КЎЧАСИ, 158.
ТЕЛЕФОНЛАР: 54-06-70, 54-09-49, 54-07-98, 55-35-49.
ФАКС: 54-08-30.
ТЕЛЕКС: 116416 TBANI SU.

МУҲАММАД АББОС ХОН,
Бошқарувчи

Борди—келди бўлмаса

ТУҒИШГАНЛАР ҲАМ БЕГОНАЛАШАДИ, — ДЕЙДИ ТУЛКИБАС РАЙОНИ ҲОКИМИНИНГ БИРИНЧИ МУОВИНИ ҚОСИМБЕК ҚОЛМИРЗАЕВ

Яқинда Жанубий Қозоғистон (Чимкент) вилоятининг бир гуруҳ раҳбар ходимлари ўзаро тажриба алмашиш ниятида Тошкент районн ҳокимлигига ташриф буюрдилар. Меҳмонлар бу ерда район ҳокимияти бошқаруви ва хўжалик юритишнинг ўзига хос қирралари билан танишдилар. Улар орасида Тулкибас районн ҳокимининг биринчи муовини Қосимбек Кембаевич Қолмирзаев ҳам бор эди. Қуйида махсус мухбиримизнинг у билан қилган суҳбатини эътиборингизга ҳавола этамиз.

— Қосимбек оға, малол келмаса тушунтириб берсангиз: Тулкибас сўзининг маъноси не?

— Яхши савол. Бу сўзни кўпчилик Тулкибош деб тушунади. Аслида Туркубош яъни турклар боши деган маънони англатади. Ривоят қилишларича, мўғул босқинчилари Туркубошда кетма-кет қаттиқ зарбага учрайди. Шунда бу жойни босиб олиш билан Чингизхоннинг ўзи шахсан шуғулланади. У бу сўзни қаҳр устида мўғулча талаффуз билан айтар, шу-шу Туркубас Тулкибас бўлиб кетган экан.

— Ташрифларингдан асосий мақсад нима?

— Аввало икки туғишган халқ — қозоқ ва ўзбек ўртасидаги меҳр ришталарини янада товлантириш. Борди-келди қилмаса, туғишганлар ҳам бегоналашади. Халқларимизнинг азалияти бир ахир. Уларда қадимдан халқни идора қилиш, юртни тасарруф этиш тартиблари деярли бир хил бўлган. Бир-биридан ўрганган, бир-бирини тўлдирган. Афсуски, кейинги пайтларда бизнинг бу асрий анъаналаримиз унут бўлди. Ният шуки, сизнинг республикангизда амал қилиб турган бошқарув тизимининг яхши жиҳатларини хўжалик юритишдаги илғор тажрибаларни руҳимиз, иқлим ва табиатимизга мос қирраларини ўзимизда жорий этиш.

— Хўш, бошқарув тизими ва усулларимизнинг сизларга маъқул томонлари ҳам борми?

— Бор бўлганда қандай. Масалан, сизларда райондаги барча бошқарув идора ва муассасалар фақат район ҳокимияти атрофига жипслашган экан. Бизда эса ташкилотлар бир пайтнинг ўзида ҳам ҳокимиятга, ҳам ижроия кемитетга бўйсунади. Шуниси қизиқки, ҳар икки маҳкамада ҳам бир-бирига параллел тегишли бўлимлар фаолият кўрсатади. Хўжаликларингизда эса пудрат, ижара усуллари бир мунча ривожланганлигининг гувоҳи бўлдик.

— Бизда сиз ҳавас қилган ўзгаришлар ҳам борми?

— Бор. Масалан, сизларда деҳқончилик маданияти жуда юқорилигини билдик. Ердан ниҳоятда унумли фойдаланиларкан: бирон қарич бўш ётган ер йўқ. Масалан, М. Фозилов номли узумчилик, мевачиликка ихтисослаштирилган жамоа хўжалиги ҳудуди биздаги тузукроқ иккита бригада ерига тенг экан. Фойдага келсак, сизлардаги ўртача хўжалик кўраётган фойда бизнинг бутун бошли районларимиз даромадига тенг десам муболаға бўлмас. Тулкибас районининг ўзида 250 минг гектар ер бор.90 минг атрофида аҳоли яшайди.

— Демак, киши бошига салкам уч гектар ер тўғри келар экан-да?!

— Ҳа. Биз яна бир нарсага ҳавас қилдик: сизларда кичик корхоналар яхши ривожлантирилибди. Насиб этса, деҳқончилик сир-асрорларидан ташқари мана шу соҳада ҳам кенг кўламда ҳамкорлик қилиш умидимиз бор.

— Ўзбек деҳқонига нималар етказиб беришингизлар мумкин?

— Бизда собиқ Иттифоқда ягона декоратив цемент заводи мавжуд. Оқ, қизил, кўк ва бошқа рангларда маҳсулот ишлаб чиқаради. Ўзбекнинг бўш қолса уй қуришини биламиз... Яна бир имконият: районимиз хушманзара тоғлар бағрида жойлашган. Табиати бетакрор, ниҳоятда гўзал, сўлим жойларимиз кўп. Республикада ягона «Оқсув—Жабағли» қўриқхонаси, ажойиб дам олиш зоналаримиз борки, шу имкониятлар районимиз келажагини белгиласа ажаб эмас. Айни кунларда юртимизда халқаро туризмни ривожлантириш ҳисобига чет эл валютасини жалб этиш ҳақида жиддий ўйлаяпмиз. Ўзбек туғишганлар дам оламан, ҳордиқ чиқараман деса, қучоқ очиб кутиб олмаймизми-я!

— Яхши суҳбатингиз, тилакларингиз учун раҳмат.

Суҳбатдош: Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

**Қай кундан эъзозга олдингиз (ҚУЛЛУҚ!)
Бу кўҳна ва боқий юртим отини,
Шарафлаб турибсиз дунё саҳнида
Ўзбекнинг покликка «Муножот»ини.**

«ҲАР КУНИМ СИЗ БИЛАН»

Американинг Сиэтл шаҳрида «Тановар» ансамблини ташкил қилган, ўзбек классик рақсларини меҳр-муҳаббат билан ўрганиб, ижро этаётган Грэй хоним Мустақиллик байрами арафасида Тошкентга келди.

30 августда хонимни санъаткор дўстлари таваллуд куни билан қутлашаётганда, даврага мухбиримиз қўшилди. Раққоса юз-кўзларини чарақлатиб юборган туйғуларини шундай баён этди:

— Ўзбекистоннинг Мустақиллик куни энди мен учун умрбод қўш байрам бўлади. Республикангизнинг ҳам, ўзимнинг ҳам таваллуд кунимни бирга нишонлайман.

Янги байроғингиз шунчалар чиройли, унинг рамзлари ифодалаган маънолар теранки, гўё инсониятнинг эзгу хаёлотига ўхшайди. Уйимнинг бир томонига ёйиб қўйиш, ҳар куни Ўзбекистон нафасини ҳис этиб яшаш учун байроқдан сотиб олдим. Янги тамғани кўрганим сайин энтикаман. Авлод-аждодларингизнинг энг юксак орзу-интилишларини ўзида мужассам этган семурғ қуши ҳар бирингизнинг қалбингизда бўлишини тилайман. Чунки одамлар олий ниятларга ўз-ўзидан эришмайдилар, қутлуғ тилак, аввало, дилда туғилади, кейин ҳаётий ҳақиқатга айланади.

Етмиш йилдан ортиқ даврда марказ бор бойликларини тортиб олган ўлкангиз — хазиналар юрти. Бундан-да бебаҳо бойлигингиз — маърифатли, маданиятли, мурувватли халқингиз.

Мен нима учун руҳимга, турмуш тарзимга бутунлай бегона бўлган ўзбек рақсларини бу қадар севиб қолдим? Жавобини сўзлар билан тушунтиришим анча мушкул. Аммо жуда кўп чет мамлакатларда томошабинлар сулув ўзбек қизлари хиром этганда афсонага юзма-юз келгандай энтикиб кетганларини такрор-такрор кўрганман.

Ўзбек тилини мукаммал ўрганиш ниятидаман. «Муножот» куйига рақс этибгина қолмай, Навоийнинг «Келмади» радифли ғазали мазмуниниям чуқур тушуна олсам, уни ёддан ўқисам... О-о! қандай улуғ иш бўларди!

Мустақиллик байрамида таниқли санъаткорлар Қодир Мўминов ва Шокир Аҳмедов саҳналаштирган «Мустақиллик» рақсини ўзбек ҳамкасбларим билан бирга ижро этамиз. Асрга тенг ғуллик азоби, зулм занжирининг парчаланиши, одамларнинг руҳан уйғониши, эркинликнинг сурурини ифодаловчи бу замонавий рақс менга жуда ёқди.

Халқингизга тилакларимни билмоқчисиз? Бажонудил.

Бу ердаги танишларим суҳбатларда: «Америка! Жуда ажойиб мамлакат!» деб завқланадилар, у ердаги ҳаётга ҳаваслари келади. Мен эсам уларга орзудаги бахтиёр юртни, Америкадагидан ҳам тўкис, тараққий этган ҳаётни, юртни шу ерда яратиш мумкин, дейман ва бунга ишонаман. Чунки ҳамма имкониятлар бор!

М. УЛУҒОВА ёзиб олди.

• Мусоҳаба

Қўрғонимиз пойдеворин ғиштлари пишиқ бўлади...

Сарбонларга бир жуфт савол:
— Истиқлол баҳорида Сиз етакчилик қилаётган соҳа негизида қандай туб янгиликлар бўлди?
— Мана шу улуғ айём кунлари нималарни астойдил ният қилаяпсиз?

Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Ўзбекистон халқ таълими вазири:

— ИСТИҚЛОЛ, аввало, бизга халқ таълими муаммолари ечимини мустақил топиш, таълим тизими ва дастурини миллий асосда яратиш учун имконият берди. Энди халқ таълими истиқболини ўзимиз ҳал қиладиган бўлдик. Бу осон эмас. Шу вақтгача деярли барча фанлар бўйича Москвадан юбориладиган ягона дастур ва дарслик бўйича ишлаб келдик. Бу ҳол халқ таълимини деярли инқирозга учратди. Энди биз эҳтиёжга, боланинг хоҳишига қараб, айниқса, халқ педагогикаси, Навоий, Беруний каби мутафаккирлар таълимотига суяниб ишлаш имкониятига эга бўлдик.

Биз бир йил ичида миллий таълим ҳақида мунозара олиб бордик. Унинг якуни сифатида Таълим ҳақида қонун қабул қилинди.

Аммо бу келажакда Ўзбекистон миллий, ўзига хос педагогикаси билан чекланиб қолади, деган гап эмас. Биз энди илм-фан тараққиётида, ёш авлод тарбияси борасида жаҳон педагогикаси даражасига кўтарилишимиз зарур.

Хилма-хилликка ўтиш имкони яратилмоқда. Ўзбекистонда турли коллежлар, лицейлар ташкил этилди. Янги ўқув йилида Самарқанд, Бухоро, Фарғона, Нукус, Урганч ва Тошкентда янги Ўзбекистон-Туркия лицейлари очилади. Энди халқимизнинг энг иқтидорли болаларини махсус билим масканларида камол топтирамиз. Илк тажриба йилида 600 нафар йигит-қиз махсус таълим тизимида ўқий бошлайди. Ўрта умум-таълим мактабларини эса табақалаштираяпмиз.

Миллий педагогика тажрибаси биринчи ўринга тарбияни қўйди. Кейинги вақтларда биз эътиқод тарбиясини сусташтириб юбордик. Ёш авлодда ўз уйига, ота-онасига, ватанига бўлган меҳрни мустаҳкамлашга асосий эътибор қаратилади. Мактабни улуғ, сажда қилса арзийдиган даргоҳ, деб билган халқгина истиқлолни сақлаб қола олади. Байроғимизга, давлат тамғамизга ҳурмат ва эътиқод билан қараган ёшларда мустақил давлатни асраш шижоати шаклланади.

Президентимиз фармонига кўра бундан кейин ҳам ҳар йили 1 сентябрь куни мактабларда Мустақиллик байрами нишонланади. Байрамнинг ҳар бир тадбири ёш авлод қалбида ўз она халқига муҳаббат, мустақил ватанига эътиқод туйғуларини уйғотадиган бўлсин.

Шавкат КАРИМОВ, Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазири:

— РЕСПУБЛИКАМИЗДА яшаётган ва меҳнат қилаётган 300 мингдан зиёд тиббиёт ходими ва тиббиёт соҳасида ишлаётган 250 мингдан ортиқ ходим Ўзбекистон Республикаси мустақиллигини қувонч билан кутиб олди. Ота-боболаримиз асрлар давомида орзу қилган бахтга биз эришдик.

Мустақиллик тиббиёт олдига кўп муаммоларни кўндаланг қўйди. Маълумки, илгари собиқ Иттифоқ Соғлиқни сақлаш вазирлиги ўз кўрсатмалари билан бутун иттифоқдош республикалар соғлиқни сақлаш тизимини бошқариб борарди. Бу умумий бошқаришда бир хилликлик ҳукмрон бўлиб, Ўзбекистоннинг ўзига хос хусусиятлари эътиборга олинмасди. Масалан, ҳафтада бир туғилишни қабул қиладиган республика акушер-гинекологининг меҳнати билан бир кечада 30—40 чақалоқни кутиб оладиган ўзбек доясининг хизмати бир хил баҳоланарди. Ёки иқлими нисбатан ўта мусаффо минтақа билан ер, сув, ҳавоси ўта заҳарланган Республикамизга дори-дармон ажратишда фарқ йўқ эди. Булардан ташқари, республика аҳолисининг керакли дори-дармонлар, асбоб-ускуналар билан таъминланиши, тиббиётнинг истиқболи режалаштирилишида ҳам собиқ иттифоқ Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳоким эди. Мустақилликнинг биринчи йилида Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги тиббиёт соҳасининг билимдон, тажрибали намоёндалари билан бирга ҳозирги аҳволни чуқур таҳлил қилиб, биринчи навбатда амалга ошириладиган тадбирларни режалаштириб олди. Кўп соҳалар бўйича махсус дастурлар тайёрланди. Мустақил Ўзбекистон тиббиёти халқаро миқёсга чиқди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қарамоғида ишловчи Бутун Дунё Соғлиқни Сақлаш Ташкилотига Ўзбекистон ҳам аъзо қилиб олинди. Чет эл мутахассислари билан бўладиган алоқаларимиз кўлами кундан-кунга кенгайиб бормоқда. Шу кунгача Ўзбекистонга ўттиздан ортиқ давлатларнинг тиббий мутахассислари келиб кетдилар. Бизнинг вакилларимиз эса йигирмадан ортиқ чет давлатга бориб келишди. Илғор давлатларнинг тиббиёт соҳасидаги ютуқларини ўрганиб, ўзимизда тадбиқ қилиш йўлларини ҳам аниқлаб олинди. Вазирлик қошида ташқи алоқалар бошқармаси ташкил қилинди. Собиқ Иттифоқнинг тарқалиши Ўзбекистонда, айниқса, дори-дармон ишлаб чиқариш саноати атайин ривожлантирилмаганлигини кўрсатиб қўйди. Бу борада катта эҳтиёжни қондириш учун республика ҳукумати шифокорларга изчил мадад бермоқда. Чет эллардан олинаётган қарзларнинг маълум қисми ноёб дори-дармонлар ва замонавий тиббий ускуналар харид қилиш учун ажратиб берилмоқда. Шулар ҳисобидан замонавий илғор ўзбек тиббиётига асос яратилаяпти. Бир неча чет эл фирмалари билан ҳамкорликда тиббий муассасалар қуриш ва жиҳозлаш ишларига пойдевор қўйилди.

Жўра АБДУЛЛАЕВ, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазири:

— МУСТАҚИЛЛИКНИНГ илк баҳорида олий таълим соҳасида катта ислоҳотларни бошладик. Кўп поғонали ўқиш тизимини жорий қилиш концепцияси ишлаб чиқилди ва амалга оширилаяпти. Республикамиз ҳаётида бу йил биринчи марта қабул имтиҳонларида тест-синов усулидан фойдаланилди. Ўн тўққиз олийгоҳда мана шу синов тажриба сифатида қўлланилди. Республикамизнинг турли вилоятларида янги дорилфунунлар, техника олийгоҳлари ташкил этилди. Улар шу ҳудудда туғилиб ўсган, Тошкентдаги турли олийгоҳлар ва илмий-текшириш институтларида ишлаётган юқори малакали олимлар ва мутахассислар билан мустаҳкамланди. Таълим ҳақидаги янги қонунни амалга ошириш учун яқин вақтлар ичида жуда кўп низомлар, йўлланмалар, йўриқномалар ва дарсликлар ишлаб чиқиш лозим.

Бугун озод ва мустақил Ўзбекистонда улуғ байрам. Биз яна кўп байрамларни, яхши кунларни, албатта, кўрамиз. Аммо бугунги байрамнинг муқаддаслиги шундаки, у биринчи Мустақиллик байрамидир. Шу кунларга етганимизга шукроналар айтиб, ўзбек диёрида яшовчи барча халқлар, барча зиёлиларни, талаба ва ўқувчиларни чин қалбдан табриклайман.

Ўзбек зиёлилари, жумладан, ёшлар мустақил Ўзбекистоннинг энг бебаҳо бойлиги бўлмиш сиёсий мувозанат ва иқтисодий ривожланиш йўлини асрашларини истайман. Бу — халқнинг улуғ бахтидир. Ҳур Ўзбекистоннинг бундан кейинги ҳар йили, ҳар куни ана шундай тинч ва осойишта, ижодий ва илмий изланишларга бой бўлсин.

Суҳбатдош: Мукаррама МУРОД қизи.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608. Буюртма Г-197.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир Анвар ЖЎРАБОЕВ.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Карим БАҲРИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Зоҳид НОРМУҲАММЕДОВ, Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Қулаҳмад РИЗАЕВ, Эркин САМАНДАР, Азим СУЮН, Александр ТЮРИКОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Александр УЛИЧКИН (масъул котиб, «Народное слово»), Муҳтарама УЛУҒОВА (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Раим ФАРҲОДИЙ, Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 03.30. № Г—298 тираж 25376. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12.